

Le derire matene dou viye tsantre

Autor(en): **Brodard, Aloys**

Objektyp: **Article**

Zeitschrift: **L'ami du patois : trimestriel romand**

Band (Jahr): **24 (1996)**

Heft 95

PDF erstellt am: **22.07.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-243669>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern. Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Pages fribourgeoises

A la mémouâre dè hou ke l'an trachi le tsemin : *François Mauron; Louis Page; Clément Fontaine* è à hou ke l'an chu le chièdre : *Léon l'Homme, Aloys Brodard, Oscar Moret* (di j'ôtro din le numéro ke vin).

LE DERIRE MATENE DOU VIYE TSANTRE

Chi l'an, irè in thinkant'è vouète, chu jelâ, kemin dè kothe-ma, chu lè fouchè dè mè j'anhyan, din mon velâdzo, le dumidzoa dè Tolèchin. Chu la louye, avui mè viye kamerârdo, no j'an tsantâ lè vîprè de la fîtha. On pére kapuchin l'a fé on bi chërmon : che vothrè j'anhyan rêvinyinyan, tyè vo deran-the ? Vo le chédè prà, è bin akutâdè vouûthra konhyinthe, alâdè d'apri chin ke vo di, po pâ îthre chorèprê kan vindrè la gran dzoua. Le mohyi irè tsouhyi, lè dzin akutâvan...è moujâvan. No j'an adon tsantâ lè vîprè di mouâ, trâvo ke chin irè tan d'akouâ avu chi dzoua. Po fourni no chin chayê in profèchyon chu le chimityéro è no j'an prèyi chu lè fouchè po nouthrè mouâ. Chu la pyathe m'è chu inkontrâ avui Ernest di Frandyêrè, on viyo tsantre ke l'é totavi fèrmo jejou amâ. No j'an dèvejâ 'na vuërba. E la chindâ, kemin va-the, ke li dèmandò ? — O i va pâ tru mô, l'é on bokon l'èchtoma ke mè fâ ingrèyi, ma l'é chaptant'è dou j'an, fô bin avi ôtyè. No no chin tyithâ, a Tolèchin on a totèvi 'na mache dè konyechanthè a vère.

Le dzoua de la fîtha dè Nouthra Dona dèvan Tsalandè, l'avè rè ôtyè a fére din mon velâdzo è chu j'ou po lè vîprè. Ernest n'èthi pâ inke, chin m'a èthenâ, li ke mankâvè djamé. L'è to malâdo, m'a de Rémon dou Biézi, l'i a dutrè chenannè k'on le vè pâ mé. Dèvan dè m'in rêtornâ, chu pachâ vèr li, i Frandyêrè. I vikeché avui cha nyîthe è chon nèvâ. Ch'è ch'irè pâ maryâ. L'avi vèku avui cha chèra è chon bio-fe, iran indèvi chu on bintsè ke l'avan èretâ dè lou j'anhyan. Lè dou èthan moâ, l'avan tyè 'na fiye k'irè maryâye, Ernest irè chobrâ avui là.

Kan l'é rè yu, chu j'ou chorèprê, irè byévo, l'avi rujâ, irè achetâ a la karèta, ouna kouvèrta chu lè dzena. Avo Ernest, kemmin va ? Salu Byéjo, chu bin benéje dè tè rèvère. Te vè, du Tolèchin n'é pâ fé in'an. Pu rin medji, lè médzo tràvon rin. Chè tyiji ouna vouèrbèta, pu to d'on kou : kan lè médzo tràvon rin è ke va pâ, l'è ke l'i a ôtra tsouja ! Deji rin mé. Mè èthé to drôlo, no moujavan ti dou parê, le tsankro... Din chi viyo pêyo on odzê tyè le piti brin d'on rèvèye chu la kemôde. Te vindri a mon intèrèmin ! Chu j'ou prê ou chohyo, l'é rin pu li rèpondre, ma l'é yu duvé lègremè ke kolâvan chu chè dzoutè pâ rajâyè. Te vè, cherè le premi kou du li a karant'an ke pori pâ alâ tsantâ matenè. Le dèri yâdzo ke l'é pâ pu li alâ irè in dyi j'è vouète, iro a Bèrna avui le rèjiman chate po la grève. Mon lyutinyin irè Marcel Renevey, on réjan ke l'è vinyé prèfè dè Friboua, iro din la katro dou chèdzè. L'è le cheul kou ke l'é pâ pu alâ a Matenè. Ora, to l'èourné. Ernest l'a rin mé de de 'na bouna vuërba. Pu m'a mothrâ ôthyè dou dè kontre la parê : te vè, lé, l'è ma medye Bene Merenti mè l'an baya l'i a dou j'an, prin la è baye-la mè.

L'é dèkrotya de la parê yô irè pindia. L'a avi on ruban dzôno è byan, è chu la medye le potré dou pape Pie Dodzè. Darè irè markâ : Bene Merenti. L'é rèchute l'i a dou j'an po chin ke l'avé tsantâ thinkant'an ou mohyi. L'a grantin vuitya, pu mè l'a rèbaya è l'a kotâ lè j'yè.

Din chi viyo pêyo, chi viy'omo ke ne deji rin, la né ke vinyé, ha medaye ke tinyé din lè man, ha ya ke fourneché, mè chinbyâvé k'èthé din on'ôtro mondo. L'é rèpindu la medaye a cha pyathe, l'é inbranchi Ernest è chu chayé. On kou fro lè lègremè m'an dzyhyâ fro di j'yè.

Chi l'an, Tsalandè irè on dedzà. Le demikro, vè lè katr'arè, le téléphone chànè : inke la nyithe d'Ernest di Frandyèrè, l'onhyo l'è moâ chti matin, l'intèrèmin cherè po dechando matin a nov'arè è demi.

Ernest moâ, la vèye de Tsalandè, li ke n'avi pâ mankâ lè matenenè du mé dè karant'an, cherè j'ou bin rèchu lé-hô : bon chèrvetâ, te m'â tsantâ tota ta ya, dè to ton kâ, è bin, vin chta né tsantâ matenè avui lè j'andzè, lè pye balè matenè ke t'ari djamé tsantâ, din la pye bal né ke t'â djamé ju.

Aloys Brodard